

Utbildningsinspektion i Båtsmansskolan

Grundskola årskurserna 6–9

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av Båtsmansskolan	2
Bedömningar	2

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Båtsmansskolan och besökt skolan den 27 och 28 september 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka inspektörer som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. De krav på åtgärder som inspektörerna anger i denna rapport framgår även av Skolverkets beslut med anledning av inspektionen. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet.

Övergripande information om inspektionen finns publicerad på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Kommunen har det yttersta ansvaret för att de brister inspektörerna lyfter fram i bedömningen åtgärdas av skolan. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I skolan intervjuades elever, personal och rektorn samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte även lektioner i flertalet årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Båtsmansskolan	Antal elever
Grundskola	234

Källa: *Båtsmansskolans statistik*

Utbildningen vid Båtsmansskolan omfattar grundskola för årskurserna 6–9. Båtsmansskolan tillhör ett skolområde kallat Mölnlyckeområdet. Skolan byggdes 2002 och är belägen i närheten av Mölnlycke centrum. Mölnlycke ligger nära Göteborg och är centralort i Härryda kommun.

Bedömningar

Samlad bedömning

Skolan är trivsamt enligt både lärare och elever. Eleverna säger att de får vara med och påverka planering av undervisningen. Elevrådets representanter deltar till exempel i intervjuer vid tjänstetillsättningar på skolan. Det är viktigt att skolan gör en systematisk utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen. Båtsmansskolan behöver utveckla sin kvalitetsredovisning och likabehandlingsplan.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan genomför inte en systematisk utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 9 (4 kap.1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.2 och 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Skolan upprättar inte åtgärdsprogram för alla elever i behov av särskilt stöd (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte kraven i förordningen (3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.)

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

Skolans rektor bör ta ett större ansvar för det pedagogiska ledarskapet och säkerställa att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

Kunskaper

Båtsmansskolan diagnostiserar och dokumenterar elevernas kunskapsresultat i ämnena engelska, matematik och svenska. De nationella ämnesproven för årskurs 9 i engelska, matematik och svenska genomförs vid skolan.

Tabell 1. Andelen (i procent) elever vid Båtsmansskolan som minst har uppnått målen i de nationella ämnesproven i årskurs 9 åren 2005 och 2006.

Båtsmansskolan	Nationella ämnesprov årskurs 9			
	Skolan		Riket	
	2005	2006	2005	2006
Engelska	100	100	96	96
Matematik	98	93	88	88
Svenska	100	100	95	96

Källa: Skolverkets statistik

Statistik för 2007 fanns inte tillgänglig vid tiden för rapportskrivandet.

Resultaten vid de nationella ämnesproven i årskurs 9 är högre än nivån i riket.

Tabell 2. Elevernas genomsnittliga meritvärde, andel elever med fullständigt slutbetyg samt andelen behöriga till nationellt program i gymnasieskolan år 2006 och 2007.

	Båtsmansskolan		Härryda		Riket	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Meritvärde ¹	229	235	208	217	207	207
Andel (i procent) med fullständigt slutbetyg	95	100	81	86	76	76
Andel (i procent) behöriga till ² nationellt program	98	100	94	95	90	89

Källa: Skolverkets statistik

Tabell 2 visar att Båtsmansskolan når ett betydligt högre genomsnittligt meritvärde än riksgenomsnittet och att eleverna i högre utsträckning än riksgenomsnittet får fullständigt slutbetyg och behörighet till nationellt program. Inspektörerna vill i sammanhanget påpeka vikten av att skolan fortsätter sitt arbete för elevernas möjligheter att nå de nationella målen.

I skolans kvalitetsredovisning redovisas inga resultat och därmed heller inga förslag på åtgärder för hur skolan tänker arbeta mot en ökad måluppfyllelse. Bedömning av kunskapsresultaten i samtliga ämnen förekommer enligt lärarna, men något system för att utvärdera elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen saknas. Inspektörerna bedömer att skolan inte gör någon systematisk utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 9.

Enligt intentionerna i läroplanen ska elevernas möjlighet till inflytande utvecklas så att eleverna i högre grad, och efter ålder och mognad, får inflytande över sitt lärande. Undervisningen ska bedrivas så att eleverna, genom att delta i planering

¹ Meritvärdet räknas fram genom att bokstavsbedömningarna översätts till siffror där MVG ger 20, VG 15 och G 10. Därefter räknas de 16 bästa betygen samman och ger det så kallade meritvärdet. En elev som har minst 16 betyg kan alltså ha högst 320 och minst 160 poäng i meritvärde.

² För att en elev ska vara behörig till gymnasieskolans nationella program krävs lägst betyget Godkänt i ämnena svenska eller svenska som andra språk, engelska och matematik.

och utvärdering av den dagliga undervisningen, kan utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ansvar. Eleverna säger att de får vara med och påverka planering av undervisningen. Enligt eleverna får de även pröva på olika sätt att arbeta. Vid lektionsbesök konstateras att eleverna har ett visst inflytande kring undervisningens innehåll i enskilda lektioner och ämnen. Det sammantagna intrycket är att eleverna har möjligheter till inflytande. Inspektörerna bedömer att eleverna ges möjlighet till inflytande över det egna lärandet.

Inspektörerna finner vid intervjuer med lärare och elever samt vid verksamhetsbesök att eleverna över lag har kännedom om läroplanens och kursplanernas mål. Inspektörerna ser exempel på att skolan tar ansvar för elever som har svårt att nå målen. Vid skolan finns en specialpedagog som har ett övergripande ansvar. Skolans elevhälsoplan redovisar hur alla arbetar för att stödja eleverna. Skolan har enligt inspektörernas bedömning rutiner för att identifiera elevers behov av särskilt stöd. Eleverna ges särskilt stöd där lärarna även försöker hitta lösningar i organisationen. Åtgärdsprogram skrivs för elever som riskerar att inte uppnå målen. Det förekommer dock att handlingsprogram upprättas istället för åtgärdsprogram då en elev riskerar att inte få betyg i något ämne. Inspektörerna bedömer att elever i behov av särskilda stödåtgärder får berättigat stöd, men att alla elever inte har åtgärdsprogram.

Utvecklingssamtal är en del av utvärderingen av lärandet och genomförs en gång per termin. Före utvecklingssamtalet skickas ett underlag hem till elev och vårdnadshavare, så att de i lugn och ro kan läsa igenom och förbereda sig. Lärarna uppger att de i samband med utvecklingssamtalet diskuterar kunskapsutvecklingen i samtliga ämnen med elever och föräldrar. Samtalet ska leda till överenskommelser som dokumenteras i en individuell utvecklingsplan. Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan (IUP) för varje enskild elev. Planen ska vara ett framåtsyftande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Lärarna anser att elevernas IUP ska vara aktiv under tiden mellan utvecklingssamtalen och de diskuterar dessa med eleverna. Inspektörerna har tagit del av några elevers individuella utvecklingsplaner vid Båtsmansskolan och bedömer att de är framåtsyftande, skrivna i en positiv anda och lyfter fram elevens utvecklingsområden.

Intervjuade elever upplever betygen som rättvisa. De säger också att lärarna har betygssamtal med varje elev, vilket innebär att de känner till grunderna för sitt betyg och får möjlighet att diskutera hur de ska arbeta för att nå en högre betygsnivå. Rektorn och lärare ansvarar för arbetet med betygssättningen och att den följer nationella bestämmelser. Interna betygssamtal förekommer på skolan enligt lärarna. De säger att de diskuterar bedömningar och hur de tolkar betygsriterier. Kommunen har genomfört ett antal dagar för kompetensutveckling, då lärare från olika skolor fått möjlighet att diskutera och jämföra bedömningar. Inspektörerna konstaterar att skolan arbetar för en rättssäker betygssättning.

Normer och värden

Skolan är trivsamt enligt både lärare och elever. Eleverna tycker att skolan är lugn. Eleverna berättar att om det uppstår bråk tar lärarna tag i problemet. Eleverna är införstådda med vilka regler som gäller i skolan. Inspektörerna upplever att personal och elever bemöter varandra med respekt och hänsyn.

Det finns flera grupper för elevinflytande på skolan exempelvis idrottsförening, matråd och bokråd förutom elevråd. Elevrådets representanter säger sig vara

informerade och ha inflytande över verksamheten. De har bl.a. beslutat om uppehållsrum för eleverna och deltar i intervjuer vid tillsättning av lärartjänster. Inspektörerna bedömer att det finns goda exempel på formellt elevinflytande i skolan.

Enligt lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever råder det numera ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmannen ska enligt lagen bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje verksamhet. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

I likabehandlingsplanen ska åtgärder redovisas och den ska ses över och följas upp varje år. Likabehandlingsplanen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna och den ska utgå från en kartläggning av den egna verksamheten.

Vid inspektionstillfället har Båtsmansskolan en likabehandlingsplan. Denna plan kan inte till fullo anses motsvara en sådan likabehandlingsplan som lagen kräver då den exempelvis inte tydligt och konkret anger vilka åtgärder som behövs för att främja likabehandling. Dessutom saknar planen beskrivning av vilka insatser skolan planerar göra under året. Planen ska också innehålla en beskrivning av hur den ska följas upp, utvärderas och vid behov revideras. Inspektörerna bedömer att skolans likabehandlingsplan inte uppfyller de krav som ställs på en sådan plan.

Planen bör innehålla en planering för personalens kompetensutveckling för att öka medvetenheten om förekomsten av och kunskap om diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Den bör även innehålla en beskrivning av hur barn, elever och personal ska medverka i arbetet med planen samt hur vårdnadshavare ska göras delaktiga i arbetet och hur den ska göras känd och förankras i hela verksamheten.

Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7) för arbetet med att främja likabehandling.

Ledning och kvalitetsarbete

Staten har tilldelat rektorn en nyckelfunktion för utbildningens planering, genomförande och resultat. Rektorn ska vara pedagogisk ledare för skolan, chef för lärarna och övrig personal samt ha det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. För att utöva sitt ledarskap ska rektorn enligt skollagen hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan.

Rektorn har tidigare erfarenhet som skolledare och arbetar som rektor vid Båtsmansskolan sedan ett år. Rektorn har genomgått den statliga rektorsutbildningen.

Båtsmansskolans rektor och personal beskriver utvecklingsprojekt som har genomförts och som planeras, vilket gör att de ser skolan som en skola i ut-

veckling. Några lärare bildar tillsammans med rektorn en grupp benämnd kreativa gruppen, vars huvudsakliga uppgift är att främja utvecklingen av skolan. Elever och personal uttrycker sitt förtroende för rektorn och tycker hon är delaktig i den dagliga verksamheten. Inspektörerna bedömer att rektorn är en pedagogisk ledare och förtrogen med det dagliga arbetet i skolan.

Som tidigare nämnts visar inspektionen att den systematiska utvärderingen av elevernas kunskapsresultat måste utvecklas. Då det är rektorn som har det övergripande ansvaret för bland annat denna fråga bedömer inspektörerna att rektorn i högre utsträckning bör ta ansvar för att följa upp skolans resultat och att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska bland annat varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Båtsmansskolan upprättar årligen en skriftlig kvalitetsredovisning. Den senaste kvalitetsredovisningen omfattar år 2006. Kvalitetsredovisningen följer en mall som utarbetats av Härryda kommun och är enligt rektorn baserad på utvärderingar av lärarna. Enligt inspektörernas bedömning har skolan ett väl utvecklat kvalitetsarbete, vilket inte kommer till uttryck i skolans kvalitetsredovisning. Inspektörerna noterar att exempelvis resultat från de nationella proven i årskurs 9, inte redovisas och utvärderas samt att det i kvalitetsredovisningen inte finns en samlad bild av elevernas kunskapsresultat. Inspektörerna bedömer därför att kvalitetsredovisningen kan utvecklas att bättre, i enlighet med bestämmelserna, ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Insynen i skolans verksamhet och utomstående möjligheter att bedöma skolans kvalitet försvåras när information saknas. Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning inte uppfyller kraven i förordningen. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:18) om kvalitetsredovisning.

Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att undervisningen inom olika ämnesområden samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet och att ämnesövergripande kunskapsområden integreras i undervisningen i olika ämnen. Ämnesintegration eller tematiska studier förekommer enligt intervjuade lärare och elever vid Båtsmansskolan. Inspektörerna bedömer att ämnesövergripande kunskapsområden integreras i undervisningen.

Enligt rektorn har större delen av personalen utbildning för den undervisning de huvudsakligen bedriver.

Skolans bibliotek innehåller dataarbetsplatser som används flitigt enligt eleverna. Personal och elever upplever skolan som trång, eftersom vissa klassrum också fungerar som genomgångsrum och andra salar utnyttjas till flera ändamål. Salen för trä- och metallslöjd är även utrustad och används för undervisning i naturorienterande ämnen. Salen för textilslöjd används även som bildsal. Inspektörerna bedömer lokalerna som ändamålsenliga och att de svarar mot kraven i utbildningen.

Inspektörerna bedömer att eleverna i övrigt har tillgång till utbildning i en omfattning som ger dem möjligheter att nå målen för utbildningen och som överensstämmer med författningarna.

Datum	Ort
2008-04-01	Göteborg

Ulla-Britt Norin
Anna Wide